SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 24. marca 2011*

V zadevi T-386/06,

Pegler Ltd s sedežem v Doncastru (Združeno kraljestvo), ki jo zastopata R. Thompson, QC, in A. Collinson, solicitor,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata A. Nijenhuis in V. Bottka, zastopnika, skupaj s S. Kinsello in K. Dalyjem, solicitors,

tožena stranka,

zaradi predloga za razglasitev delne ničnosti Odločbe Komisije C(2006) 4180 z dne 20. septembra 2006 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53

* Jezik postopka: angleščina.

Sporazuma EGP (Zadeva št. COMP/F-38.121 – Pribor (fitingi)) in, podredno, predloga za zmanjšanje globe, ki je bila s to odločbo naložena tožeči stranki,

SPLOŠNO SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi E. Martins Ribeiro, predsednica senata, N. Wahl (poročevalec) in A. Dittrich, sodnika,

sodni tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 28. januarja 2010

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje in izpodbijana odločba

1 Komisija Evropskih skupnosti je z Odločbo C(2006) 4180 z dne 20. septembra 2006 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva št. COMP/F-38.121 – Pribor (fitingi)) (povzetek v UL 2007, L 293, str. 63,

v nadaljevanju: izpodbijana odločba) ugotovila, da je več podjetij kršilo člen 81(1) ES in člen 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP), ko so v različnih obdobjih med 31. decembrom 1988 in 1. aprilom 2004 sodelovala pri enotni, zapleteni in trajajoči kršitvi skupnostnih pravil o konkurenci v obliki protikonkurenčnih sporazumov in usklajenih ravnanj na trgu pribora (fitingov) iz bakra in bakrenih zlitin na območju EGP. Kršitev je obsegala določanje cen, cenikov in popustov ter povračil, vzpostavitev mehanizmov koordinacije povečanja cen, razdelitev nacionalnih trgov in kupcev, izmenjavo drugih poslovnih informacij ter sodelovanje na rednih sestankih in druge stike za lažje izvajanje kršitve.

2 Tožeča stranka, družba Pegler Ltd, in njena matična družba v času dejanskega stanja, družba Tomkins plc, sta med naslovniki izpodbijane odločbe.

3 Tožeča stranka je bila med 17. junijem 1986 in 31. januarjem 2004 hčerinska družba v stoodstotni lasti družbe Tomkins. Tožeča stranka je bila 1. februarja 2004 prodana vodstvu družbe. Družba Pegler Holdings Ltd in tožeča stranka sta bili 26. avgusta 2005 prodani družbi Aalberts Industries NV, ki je prav tako med naslovniki izpodbijane odločbe.

4 Družba Mueller Industries Inc, ravno tako proizvajalka bakrenega pribora (fitingov), je 9. januarja 2001 Komisijo obvestila o obstoju kartela v industriji pribora (fitingov) in v drugih sorodnih industrijah na trgu bakrenih cevi ter o svoji želji po sodelovanju s Komisijo na podlagi Obvestila Komisije o nenalaganju ali zmanjševanju glob v primeru kartelov (UL 1996, C 207, str. 4, v nadaljevanju: Obvestilo o ugodni obravnavi iz leta 1996) (točka 114 obrazložitve izpodbijane odločbe).

5 Komisija je 22. in 23. marca 2001 v okviru preiskave v zvezi z bakrenimi cevmi in priborom (fitingi) na podlagi člena 14(3) Uredbe Sveta št. 17 z dne 6. februarja 1962, Prve uredbe o izvajanju členov [81 ES] in [82 ES] (UL 1962, 13, str. 204) izvedla nenapovedane preglede prostorov več podjetij (točka 119 obrazložitve izpodbijane odločbe).

6 Po teh uvodnih pregledih je Komisija aprila 2001 postopek o bakrenih ceveh razdelila na tri ločene postopke, in sicer na zadevo št. COMP/E-1/38.069 (Bakrene cevi za vodovodne in plinske instalacije), zadevo št. COMP/F-1/38.121 (Pribor (fitingi)) in zadevo št. COMP/E-1/38.240 (Industrijske cevi) (točka 120 obrazložitve izpodbijane odločbe).

7 Komisija je 24. in 25. aprila 2001 izvedla dodatne nenapovedane preglede v prostorih družbe Delta plc, ki je na čelu skupine mednarodnega načrtovanja in v svojem oddelku „Inženirstvo“ združuje več proizvajalcev pribora (fitingov). Ti pregledi so se nanašali samo na pribor (fitinge) (točka 121 obrazložitve izpodbijane odločbe).

8 Komisija je od februarja/marca 2002 od zadevnih strank večkrat zahtevala podatke o izvajanju člena 11 Uredbe št. 17 ter člena 18 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 [ES] in 82 [ES] (UL 2003, L 1, str. 1) (točka 122 obrazložitve izpodbijane odločbe).

9 Skupina IMI plc je septembra 2003 vložila prošnjo za ugodno obravnavo na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 1996. Tej prošnji za ugodno obravnavo sta sledili prošnji skupine Delta (marca 2004) in družbe FRA.BO SpA (julija 2004). Zadnjo prošnjo za ugodno obravnavo je maja 2005 vložila družba Advanced Fluid Connections plc (točke od 115 do 118 obrazložitve izpodbijane odločbe).

10 Komisija je 22. septembra 2005 v okviru zadeve št. COMP/F-1/38.121 (Pribor (fitingi)) uvedla postopek zaradi kršitve in sprejela obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki je bilo vročeno tožeči stranki (točki 123 in 124 obrazložitve izpodbijane odločbe).

11 Komisija je 20. septembra 2006 sprejela izpodbijano odločbo.

12 Komisija je v členu 1 izpodbijane odločbe ugotovila, da sta tožeča stranka in družba Tomkins med 31. decembrom 1988 in 22. marcem 2001 kršili določbe člena 81 ES in člena 53 Sporazuma EGP.

13 Za to kršitev je Komisija v členu 2(h) izpodbijane odločbe tožeči stranki solidarno z družbo Tomkins naložila globo 5,25 milijona EUR.

14 Da bi določila znesek globe za vsako družbo, je Komisija v izpodbijani določbi uporabila metodologijo iz Smernic o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in člen[om] 65(5) [PJ] (UL 1998, C 9, str. 3, v nadaljevanju: Smernice iz leta 1998).

15 Najprej je Komisija pri določanju izhodiščnega zneska globe, ki se določi na podlagi teže kršitve, kršitev zaradi njene narave in geografskega obsega opredelila kot zelo resno (točka 755 obrazložitve izpodbijane odločbe).

16 Ker je Komisija nato menila, da se zadevna podjetja med seboj precej razlikujejo, jih je obravnavala različno, in sicer glede na njihov relativni pomen na zadevnem trgu, določen z njihovimi tržnimi deleži. Na podlagi tega je zadevna podjetja razvrstila v šest kategorij (točka 758 obrazložitve izpodbijane odločbe).

17 Tožeča stranka in njena matična družba sta bili uvrščeni v šesto kategorijo, za katero je izhodiščni znesek globe znašal 2 milijona EUR (točka 765 obrazložitve izpodbijane odločbe).

18 Ob upoštevanju celotnega prometa družbe Tomkins, ki je leta 2005, leto pred sprejetjem izpodbijane odločbe, znašal 4635 milijonov EUR, je Komisija za dosego odvračalnega učinka uporabila multiplikator 1,25, zaradi česar se je izhodiščni znesek globe za tožečo stranko povečal na 2,5 milijona EUR (točke od 771 do 773 obrazložitve izpodbijane odločbe).

19 Zaradi trajanja udeležbe tožeče stranke pri kršitvi (dvanajst let in dva meseca) je nato Komisija povečala globo za 110 %, in sicer 5 % na leto za prvi dve leti in 10 % na leto za vsako celo leto, šteto od 31. januarja 1991 dalje, za preostalih deset let (točka 775 obrazložitve izpodbijane odločbe), tako da je bil končni znesek globe določen na 5,25 milijona EUR.

20 Komisija ni ugotovila nobene obteževalne ali olajševalne okoliščine v škodo tožeče stranke ali v njeno korist.

Postopek in predlogi strank

21 Tožeča stranka je 15. decembra 2006 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

22 Splošno sodišče (osmi senat) je na podlagi poročila sodnika poročevalca odločilo, da začne ustni postopek.

23 Stranke so na obravnavi 28. januarja 2010 podale ustne navedbe in odgovore na vprašanja Splošnega sodišča.

24 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga:

– naj člene 1, 2(h) in 3 izpodbijane odločbe razglasi za nične;

– podredno, naj zmanjša znesek globe, ki ji je bila naložena;

– naj Komisiji naloži plačilo stroškov.

25 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo zavrne;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

26 Tožeča stranka v utemeljitev tožbe navaja šest tožbenih razlogov.

27 V okviru prvega tožbenega razloga oporeka temu, da ji je odgovornost za kršitev za obdobje med 31. decembrom 1988 in 20. januarjem 1989 mogoče naložiti zgolj zato, ker je 20. januarja 1989 prevzela ime Pegler. Tožeča stranka naj bi bila namreč v skladu z angleškim pravom družb pred 20. januarjem 1989 v okviru skupine Tomkins hčerinska „speča družba". V okviru drugega tožbenega razloga oporeka odgovornosti za kršitev, ki ji je bila naložena za obdobje med 20. januarjem 1989 in 29. oktobrom 1993. V tem obdobju naj bi ostala „speči" zastopnik družbe FHT Holding Ltd (v nadaljevanju: družba FHT), ki je še en subjekt v skupini Tomkins, in ni imela ne sredstev ne zaposlenih. Tretji tožbeni razlog izhaja iz tega, da naj Komisija ne bi jasno določila naslovnika izpodbijane odločbe. V okviru četrtega tožbenega razloga tožeča stranka navaja več trditev, da bi dokazala, da je naložitev odgovornosti za kršitev člena 81 ES solidarno nekdanji matični družbi in nekdanji hčerinski družbi načeloma protipravna. S petim tožbenim razlogom trdi, da bi morala biti globa naložena samo njeni nekdanji matični družbi. Šesti tožbeni razlog pa se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja pri izračunu zneska globe.

28 Ker se tretji in peti tožbeni razlog precej prekrivata, saj je njuna argumentacija skoraj enaka, ju je treba obravnavati skupaj. Poleg tega bi bilo primerno četrti tožbeni razlog analizirati po tretjem in petem.

Prvi tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji dejstev in zmotna uporaba prava pri naložitvi odgovornosti tožeči stranki za kršitev med 31. decembrom 1988 in 20. januarjem 1989 zgolj zato, ker je 20. januarja 1989 prevzela ime Pegler

Trditve strank

29 Tožeča stranka za uvod trdi, da je „zgodovino ‚družbe Pegler'" v celotnem trajanju kršitve iz izpodbijane odločbe mogoče razdeliti na tri ločena obdobja: obdobje pred 20. januarjem 1989, obdobje med 20. januarjem 1989 in 29. oktobrom 1993 in obdobje po 29. oktobru 1993.

30 Natančneje, tožeča stranka dejstva povzema takole:

– do 20. januarja 1989 je „podjetje Pegler" upravljal subjekt v okviru skupine Tomkins, imenovan FHT, ki je podjetje vodil prek svojega zastopnika, tudi pravne osebe v okviru skupine Tomkins z nazivom Pegler Ltd. Tožeča stranka, ki se je takrat imenovala The Steel Nut & Joseph Hampton Ltd, in družba Pegler Ltd (v nadaljevanju: Old Pegler) sta 20. januarja 1989 medsebojno zamenjali ime. Zato je od tega datuma dalje imela ime Pegler tožeča stranka, medtem ko je njeno nekdanje ime imela družba Old Pegler. Družba Old Pegler, ki je po 20. januarju 1989 še vedno obstajala, čeprav v skladu z angleškim pravom družb kot „speča družba", je nehala obstajati 29. maja 2000;

– nato je med 20. januarjem 1989 in 29. oktobrom 1993 „podjetje Pegler“ še naprej upravljala družba FHT, in sicer prek tožeče stranke, ki je bila njen neplačani zastopnik;

– „podjetje Pegler“ je bilo 29. oktobra 1993 preneseno na tožečo stranko, ki je s tem dnem prevzela del sredstev in dejavnosti družbe FHT s področja pip iz železovih kovin, ventilov in vodovodnih fitingov ter prevzela odgovornost „podjetja Pegler“.

31 Tožeča stranka trdi, da je podjetje, ki je odgovorno za kršitev pred 20. januarjem 1989, lahko samo družba Tomkins, ker je imela stoodstotni delež v kapitalu družbe FHT in jo obvladovala.

32 Navaja, da Komisija ni upoštevala dejstva, da kadar dve družbi medsebojno zamenjata ime in če istega dne ena sklene pogodbo o zastopanju druge, v skladu z „vzpostavljenimi načeli prava“ fizična ali pravna oseba, ki je upravljala zadevno podjetje, ko je bila storjena kršitev, zanjo odgovarja, čeprav je na dan sprejetja odločbe, s katero je ugotovljena kršitev, bilo upravljanje podjetja odgovornost druge osebe.

33 Tožeča stranka trdi tudi, da pred 29. oktobrom 1993 ni bila podjetje, ker ni imela ne sredstev ne osebja, zaradi česar naj ne bi imela nobenih za ekonomsko neodvisnost potrebnih značilnosti, ki se zahtevajo za ustanovitev podjetja v smislu člena 81 ES.

34 Komisija najprej zatrjuje, da je v celotni izpodbijani odločbi dejavnosti več družb, združenih v skupini Tomkins, v tem primeru tožeče stranke, družbe Old Pegler, družbe FHT in družbe Tomkins, v obdobju kršitve štela za dejavnost enega gospodarskega subjekta.

35 Komisija ugovarja, da tožeči stranki ni naložila odgovornosti za kršitev za obdobje med 31. decembrom 1988 in 20. januarjem 1989 zgolj zato, ker je ta 20. januarja 1989 prevzela ime Pegler.

36 Prvič, Komisija navaja, da je bila tožeča stranka med 31. decembrom 1988, ko se je kršitev začela, in 20. januarjem 1989 funkcionalno vključena v „podjetje Pegler“.

37 V zvezi s tem Komisija opozarja, da je obstajala „personalna in funkcionalna kontinuiteta“. Komisija se v utemeljitev te trditve sklicuje na dejstvo, da je bil g. W. direktor pri starem podjetju Pegler od 15. junija 1980 do 20. januarja 1989, torej do datuma, ko je bil imenovan za direktorja pri tožeči stranki.

38 Poleg tega naj si ne bi bilo mogoče predstavljati, da bi tožeča stranka 20. januarja 1989 prevzela ime družbe Pegler, ne da bi ohranila vsaj neko dejavnost v podjetju v 20 dneh pred tem datumom, torej od 31. decembra 1988, datuma začetka kršitve, ki jo je ugotovila Komisija. Po navedbah Komisije je zelo verjetno, da je ta prehod zahteval prilagoditev tožeče stranke in njeno pripravo za prevzem imena „podjetja Pegler“, od koder izvira obstoj funkcionalne povezave med pravno osebnostjo tožeče stranke in kršitvijo.

39 Poleg tega naj bi tožeča stranka sama priznala, da je bila odločitev o prenosu „podjetja Pegler“ „sprejeta na ravni skupine Tomkins, s strani članov upravnega odbora skupine, ki so bili hkrati člani upravnega odbora tožeče stranke“.

40 Drugič, Komisija zatrjuje, da čeprav tožeča stranka pred 20. januarjem 1989 ni sodelovala pri kršitvi, je očitno, da je naslednica subjekta, ki je bil neposredno udeležen pri kršitvi tako v zvezi z najpomembnejšimi sredstvi kot pri upravljanju in uporabi trgovskega imena, pod katerim so potekale nezakonite dejavnosti, in da je zato v skladu s sodno prakso „podedovala“ pravno odgovornost za kršitev.

41 Nazadnje Komisija opozarja, da upoštevanje 20-dnevnega obdobja pred 20. januarjem 1989 ni imelo nikakršnega vpliva na izračun zneska globe.

Presoja Splošnega sodišča

42 Iz točk 682 in 683 obrazložitve izpodbijane odločbe v povezavi s točkama 647 in 734 obrazložitve te odločbe je razvidno, da je bila tožeča stranka spoznana za odgovorno za kršitev zaradi svoje neposredne udeležbe pri njej med 31. decembrom 1988 in 22. marcem 2001.

43 V zvezi s tem je vseeno treba poudariti, da je iz dokumentacije, ki jo je tožeča stranka predložila v upravnem postopku in v okviru te pritožbe, razvidno, da je bila tožeča stranka med 31. decembrom 1988 in 20. januarjem 1989 v skladu z angleškim pravom družb „speča družba“.

44 Ugotovljeno je namreč, da tožeča stranka pred 20. januarjem 1989 ni imela ne sredstev ne osebja.

45 Čeprav tožeča stranka priznava, da je prevzela ime, pod katerim so se na trgu izvajale protipravne dejavnosti, navedene v izpodbijani odločbi, in da je po 20. januarju 1989 postala neplačan zastopnik družbe FHT, pa ostane dejstvo, da pred tem datumom ni opravljala gospodarske dejavnosti in ni imela osebja, razen direktorja, kar se zahteva v angleškem pravu družb.

46 Poleg tega je treba poudariti, da je bila tožeča stranka v obravnavanem času ena od petih hčerinskih družb družbe FHT, ta pa je bila sama hčerinska družba v stoodstotni lasti družbe Tomkins, ki je pod trgovskim imenom Pegler med drugim delovala v industriji pribora (fitingov). Iz prilog k spisu, zlasti iz letnih računovodskih izkazov, ki so bili predloženi organom Združenega kraljestva in katerih pristnost pred Komisijo ni bila izpodbijana, je razvidno, da je bila tožeča stranka v tem obdobju v skladu z angleškim pravom družb „speča družba“, saj ni opravljala gospodarskih dejavnosti in ni ustvarjala prometa.

47 V zvezi s tem je treba spomniti, da konkurenčno pravo Skupnosti zadeva dejavnosti podjetij (sodba Sodišča z dne 7. januarja 2004 v združenih zadevah Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, Recueil, str. I-123, točka 59) in da pojem podjetja zajema vse subjekte, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, ne glede na njihovo pravno obliko in njihov način financiranja (sodbe Sodišča z dne 28. junija 2005 v združenih zadevah Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., str. I-5425, točka 112; z dne 10. januarja 2006 v zadevi Cassa di Risparmio di Firenze in drugi, C-222/04, ZOdl., str. I-289, točka 107, in z dne 11. julija 2006 v zadevi FENIN proti Komisiji, C-205/03 P, ZOdl., str. I-6295, točka 25).

48 Prav tako je treba spomniti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso gospodarska dejavnost vsaka dejavnost, s katero se na nekem trgu ponujajo blago ali storitve (glej sodbi Sodišča z dne 12. septembra 2000 v združenih zadevah Pavlov in drugi, od C-180/98 do C-184/98, Recueil, str. I-6451, točka 75 in navedena sodna praksa, in z dne 19. februarja 2002 v zadevi Wouters in drugi, C-309/99, Recueil, str. I-1577, točka 47).

49 Ker je bila tožeča stranka med 31. decembrom 1988 in 20. januarjem 1989 pravni subjekt, ki ni opravljal gospodarskih dejavnosti, saj ni proti plačilu ponujala blaga ali storitev na nobenem trgu in zato ni prevzemala finančnih tveganj, ki izhajajo iz teh dejavnosti, Komisija ni mogla ugotoviti, da je bila tožeča stranka pred datumom preimenovanja neposredno udeležena pri kršitvi (glej sodno prakso, navedeno v prejšnji točki).

50 Dejstvo, da je bila tožeča stranka v tem obdobju del skupine Tomkins, te ugotovitve ne spremeni.

51 Enako velja za dejstvo, da je bil g. W., nekdanji direktor družbe Old Pegler, 20. januarja 1989 imenovan za direktorja tožeče stranke, sicer pa je s te funkcije odstopil 26. maja 1989.

52 Dalje je zavrniti trditev Komisije, da nekateri dokazi kažejo na to, da je v tem obdobju ter pred njim in po njem g. W. osebno sodeloval pri kartelu. V zvezi s tem se Komisija sklicuje na točki 74 in 187 obrazložitve izpodbijane odločbe. V točki 74 obrazložitve izpodbijane odločbe je navedeno samo, da je bil g. W. leta 1989 generalni direktor družbe Pegler, medtem ko se točka 187 obrazložitve te odločbe nanaša na stik med zastopnikom družbe Delta in g. W. po sestanku British Plumbing Fittings Manufacturers Association (združenje proizvajalcev vodovodnega pribora (fitingov) Združenega kraljestva, v nadaljevanju: BPFMA) leta 1989, po koncu obravnavanega obdobja.

53 Poleg tega ni mogoče pritrditi trditvi Komisije, da je tožeča stranka v 20 dneh pred zgoraj navedenim preimenovanjem kljub temu opravljala „neko dejavnost“. Res je, da sprememba trgovskega imena obsega izvedbo pravnih in pogodbenih formalnosti.

Vendar opravljanje teh formalnosti ne pomeni opravljanja gospodarske dejavnosti in – toliko manj – protikonkurenčnega ravnanja.

54 Končno, ni mogoče pritrditi podredno navedeni trditvi Komisije, da je tožeča stranka vsekakor gospodarski naslednik „podjetja Pegler“.

55 Seveda pa je mogoče, če so bile dejavnosti, ki pomenijo kršitev, prenesene z enega pravnega subjekta na drugega v okviru iste skupine, v skladu z ustaljeno sodno prakso naslednika šteti za odgovornega za kršitev, čeprav v pravnem smislu prvi pravni subjekt še vedno obstaja (sodba Sodišča z dne 11. decembra 2007 v zadevi ETI in drugi, C-280/06, ZOdl., str. I-10893, točka 48; sodba Splošnega sodišča z dne 27. septembra 2006 v zadevi Jungbunzlauer proti Komisiji, T-43/02, ZOdl., str. II-3435, točka 132; glej v tem smislu tudi zgoraj v točki 47 navedeno sodbo Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, točka 358).

56 Vendar je treba ugotoviti, da Komisija ne v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah ne v izpodbijani odločbi ni navedla, da tožečo stranko šteje za odgovorno za kršitev, ker naj bi bila naslednica gospodarskih dejavnosti svoje vmesne matične družbe FHT ali sestrske družbe Old Pegler.

57 Nasprotno, Komisija je v točki 718 obrazložitve izpodbijane odločbe tožečo stranko predstavila kot neposredno udeleženko, ki je od 31. decembra 1989 s svojimi konkurenti imela stike protikonkurenčne narave.

58 Poleg tega je tožeča stranka v upravnem postopku v odgovor na vprašanja, ki jih je postavila Komisija, predložila podatke o skupini Tomkins in o notranjem preoblikovanju, katerega predmet je bila v času dejanskega stanja. Prav tako je v svojem odgovoru z dne 25. novembra 2005 na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah navedla, da je

bila pred letom 1993 v skladu z angleškim pravom družb „speča družba“, ta podatek pa je potrdila tudi na obravnavi 27. februarja 2006. Končno je bila ta trditev podprta z dejanskimi dokazi, kot so računovodski izkazi tožeče stranke in družbe FHT, ki so bili vloženi pri pristojnem organu in ki kažejo na to, da je bila tožeča stranka – ker ni opravljala gospodarske dejavnosti – v upoštevnih finančnih letih „speča družba“.

59 V teh okoliščinah je treba navesti, da Komisija v izpodbijani odločbi na te trditve ni odgovorila. Komisija je štela, kot je priznala na obravnavi, da je bila tožeča stranka od začetka neposredna udeleženka kartela.

60 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da je prvi tožbeni razlog utemeljen.

Drugi tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji dejstev in zmotna uporaba prava pri naložitvi odgovornosti tožeči stranki za kršitev med 20. januarjem 1989 in 29. oktobrom 1993

Trditve strank

61 Tožeča stranka trdi, da je ni mogoče šteti za odgovorno za kršitve, ki jih je v tem obdobju v njenem imenu storila njena matična družba, ker med 20. januarjem 1989 in 29. oktobrom 1993 ni imela potrebnih značilnosti podjetja. Po njenih navedbah bi

v skladu s pravili konkurenčnega prava morala biti za to obdobje odgovorna družba FHT in/ali družba Tomkins.

62 V zvezi s tem opozarja, da je v „podjetju Pegler“ začela „sodelovati“ po 20. januarju 1989, vendar le tako, da je prevzela svoje zdajšnje ime in da je postala prikrit in neplačan zastopnik družbe FHT, ni pa imela sredstev ali zaposlenih.

63 Tožeča stranka se sklicuje na sodbi Sodišča z dne 16. decembra 1975 v združenih zadevah Suiker Unie in drugi proti Komisiji (od 40/73 do 48/73, 50/73, od 54/73 do 56/73, 111/73, 113/73 in 114/73, Recueil, str. 1663, točke od 475 do 483) in z dne 24. oktobra 1995 v zadevi Volkswagen in VAG Leasing (C-266/93, Recueil, str. I-3477, točka 19) ter na Smernice o vertikalnih omejitvah (UL 2000, C 291, str. 1) in meni, da Komisija ni razumela narave zastopniškega razmerja, ki ga je imela tožeča stranka z družbo FHT, ali pa je storila napako s tem, da se je problemu izognila, ne da bi ustrezno upoštevala dokaze, ki so ji bili predloženi.

64 Po mnenju tožeče stranke, čeprav ta ni mogla predložiti kopije pogodbe o zastopanju, bi morala Komisija bolj upoštevati dokumente, ki jih je tožeča stranka lahko predložila, kot so zapisniki upravnega odbora družbe Old Pegler, ki dokazujejo, da je bila pogodba o zastopanju z družbo FHT 20. januarja 1989 prekinjena, računovodski izkazi družbe FHT, ki bi dokazali, da je bila družba FHT do 29. oktobra 1993 lastnica vseh sredstev in je bila odgovorna za vse dolgove „podjetja Pegler“, in računovodski izkazi tožeče stranke, ki bi dokazali, da je sredstva in obveznosti „podjetja Pegler“ prevzela šele 29. oktobra 1993 in da nikoli pred tem datumom ni imela pomembnejših sredstev ali obveznosti in ni opravljala pomembnejših računovodskih transakcij, in končno,

dokument z dne 16. februarja 1995, ki bi dokončno dokazal, da se je prenos „podjetja Pegler“ z družbe FHT na toženo stranko zgodil 29. oktobra 1993.

65 Končno, tožeča stranka dodaja, da njene trditve prav tako veljajo za dejavnost družbe Old Pegler kot zastopnika družbe FHT pred 20. januarjem 1989, zaradi česar ni pomembno, da družba Old Pegler, ki jo je družba Tomkins razpustila 29. maja 2000, ob sprejetju izpodbijane odločbe ni več obstajala.

66 Komisija predlaga, naj se ta tožbeni razlog zavrne.

67 Po mnenju Komisije trditve tožeče stranke, ki se nanašajo na dejstvo, da je bila tedaj „speča družba“ in da je „delovala kot zastopnik“ sestrske družbe, ne zdržijo presoje. Tožeča stranka kljub tovrstnim zahtevam ni predložila nobenega upoštevnega dokumenta, ki bi dokazoval kakršen koli sporazum o zastopanju.

68 Dokumenti, ki jih je predložila tožeča stranka, naj bi se sklicevali na zastopniško razmerje v splošnem, ne da bi natančneje opisali naravo teh dogovorov, in naj ne bi dokazovali, da tožeča stranka pred 29. oktobrom 1993 ni bila udeležena pri kršitvi.

69 Komisija dodaja, da čeprav bi tožeča stranka dokazala obstoj pogodbe o zastopanju, ji to ne bi preprečilo, da na tožečo stranko ne bi naslovila izpodbijane odločbe.

70 Komisija se sklicuje tudi na formalni odgovor družbe Tomkins na zahtevo po informacijah, ki ji jo je poslala na podlagi člena 18 Uredbe št. 1/2003. V tem odgovoru, ki nasprotuje trditvam tožeče stranke, je navedeno, da „je bila družba Pegler Ltd med letom 1987 in 31. januarjem 2004 hčerinska družba v stoodstotni lasti družbe Tomkins (nekdanja FH Tomkins plc)“ in da „je bila upravljana kot samostojno podjetje, ki je sprejemalo lastne odločitve glede tehničnih vprašanj, proizvodnje in prodaje/trženja“.

71 Komisija poleg tega poudarja, sklicujoč se na točke 135, 145 in 187 obrazložitve izpodbijane odločbe, da so druge članice kartela razumele, da se skrivno dogovarjajo s tožečo stranko, in da ni bila upoštevana nikakršna drugačna (povsem notranja) razdelitev nalog med tožečo stranko, družbo Old Pegler, družbo FHT ali katerim koli drugim subjektom v skupini Tomkins.

72 Za zaključek Komisija trdi, da je prav tako razvidno, da je tožeča stranka odgovorna za kršitev med 20. januarjem 1989 in 29. oktobrom 1993, ker je, kot je že pojasnila v okviru prvega tožbenega razloga, tožena stranka gospodarska naslednica „podjetja Pegler“.

Presoja Splošnega sodišča

73 Treba je opozoriti, da je v zvezi z obdobjem med 20. januarjem 1989 in 29. oktobrom 1993 iz listin, priloženih k pritožbi, kot so računovodski izkazi družbe FHT in tožeče stranke, ki jih je potrdil zunanji revizor in ki so bili predloženi organom Združenega kraljestva, razvidno, da tožeča stranka v finančnih letih v vsem navedenem obdobju ni imela ne prihodkov ne izgube. V popolnih računovodskih izkazih družbe FHT je dosledno navedeno, da tožeča stranka ne opravlja gospodarskih dejavnosti. Iz

računovodskih izkazov je prav tako razvidno, da tožeča stranka v spornem obdobju ni opravila nobene računovodske transakcije.

74 V zvezi s tem je treba poudariti, da se v skladu z angleških pravom družbe izraz „speča“ uporablja za družbo, ki s pravnega stališča v finančnem letu ni opravila nobene pomembnejše računovodske transakcije. Neobstoj vpisov v poslovnih knjigah družbe ustreza neobstoju pomembnejših računovodskih transakcij. Edina računovodska transakcija, ki je dovoljena, ne da bi se pri tem izgubil status „speče družbe“, je namreč tista, ki se nanaša na stroške, povezane z registracijo družbe in z vložitvijo letnega poročila pri pristojnem organu, to je pri Companies House (register gospodarskih družb). Prav tako pa bi začetek opravljanja gospodarskih dejavnosti povzročil izgubo tega statusa. Ker so izpolnjeni vsi pogoji v skladu z angleškim pravom družb, ni sporno, da je bila tožeča stranka „speča družba“ in da zato ni bila dejavna na trgu.

75 Poleg tega, kot je tožeča stranka sama priznala na obravnavi, ni nikakršnega dvoma, da se je med 20. januarjem 1989 in 29. oktobrom 1993 dejavnost opravljala pod imenom Pegler. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je iz dokumentacije, navedene v točki 73 zgoraj, razvidno, da sta družbi FHT in/ali Tomkins prek zaposlenih pri družbi FHT prodajali proizvode s področja pribora (fitingov) pod trgovskim imenom Pegler, in to tako pred preimenovanjem tožeče stranke kot po njem. Poudariti je treba, da ta ugotovitev ne zadostuje za zaključek, da je šlo za dejavnosti tožeče stranke.

76 V zvezi z zapisniki sestankov upravnega odbora, na katere se sklicuje Komisija, da bi ovrgla trditev tožeče stranke, da ni opravljala gospodarskih dejavnosti, je treba

ugotoviti, da ti zapisniki na prvi pogled kažejo, da je tožeča stranka opravljala gospodarsko dejavnost.

77 Vendar je treba poudariti, da dejstvo, da imajo zapisniki glavo družb Tomkins Plc in Pegler Ltd, v nasprotju s trditvami Komisije samo po sebi v tem pogledu ni pomembno. Kaže samo na to, da so se gospodarske dejavnosti opravljale pod trgovskim imenom Pegler, ne pomeni pa, da je bila tožeča stranka pri teh dejavnostih neposredno udeležena.

78 Dejstvo, da so direktorji tožeče stranke, od katerimi so bili nekateri tudi direktorji družbe FHT, sodelovali na zgoraj navedenih sestankih in pri nekaterih spremljajočih opravilih, povezanih z dejavnostmi drugih subjektov v skupini Tomkins, ravno tako ne pomeni, da je tožeča stranka v obravnavanem obdobju neposredno sodelovala pri kartelu – toliko bolj, ker ti direktorji niso bili zaposleni pri tožeči stranki.

79 Kočno, vsebina teh zapisnikov ne dovoljuje ugotovitve, da je bila tožeča stranka dejansko subjekt, ki je opravljal dejavnosti, povezane s priborom (fitingi). Poleg tega je treba pripomniti, da nobeden od zapisnikov, na katere se sklicuje Komisija, ni bil podpisan. Vsekakor je treba poudariti, da bi bilo treba v zvezi z neobstojem dejavnosti tožeče stranke tem zapisnikom pripisati manjši pomen kot računovodskim izkazom družbe FHT in tožeče stranke, ki jih je potrdil zunanji revizor in ki so bili v skladu z angleškim pravom predloženi ustreznim organom.

80 Glede trditve Komisije, ki se sklicuje na točki 135 in 145 obrazložitve izpodbijane odločbe, da so druge članice kartela razumele, da se skrivno dogovarjajo s tožečo stranko, je treba spomniti, da je v točki 135 obrazložitve navedena izjava družbe Delta,

v kateri je ta opisala mehanizem kartela, in da se točka 145 obrazložitve sklicuje na izjavo družbe IMI, v kateri je ta navedla, da je bila družba Pegler ena od udeleženk vseevropskega kartela. V nasprotju s tem, kar trdi Komisija, iz teh točk obrazložitve ni razvidno, da bi bila v njih posebej navedena tožeča stranka. Poleg tega, ker ni dvoma, da je družba FHT opravljala dejavnosti pod trgovskim imenom Pegler, nič iz zgoraj navedenih točk obrazložitve ne kaže na to, da bi avtorja teh izjav poznala notranjo organizacijo skupine Tomkins.

81 Glede točke 187 obrazložitve izpodbijane odločbe, ki se nanaša na stik zastopnika družbe Delta z g. W. po sestanku BPFMA, je treba upoštevati, da dejstvo, da je g. W. sprejel predlog zastopnika družbe Delta, naj družba Pegler konča agresivno strategijo, ne zadošča za to, da bi se odgovornost za kršitev naložila tožeči stranki. Nikakor ni ugotovljeno, da bi g. W. deloval kot zastopnik tožeče stranke, saj v zadevnem času – in temu Komisija ne oporeka – ni bila zaposlen pri tožeči stranki.

82 Poleg tega je iz dokumentov, navedenih v točki 64 zgoraj – čeprav tožeča stranka ni mogla predložiti kopije pogodbe o zastopanju – razvidno, da je bila zastopnik družbe FHT do 29. oktobra 1993, ko je prevzela sredstva in obveznosti „podjetja Pegler“, vključno z zaposlenimi, glede dejavnosti, povezanih s priborom (fitingi). Dejstvo, da tožeča stranka ni bila plačan zastopnik, izhaja iz dokazov, navedenih v točki 73 zgoraj.

83 Vsekakor je treba ugotoviti, da se pojem „speča družba, ki deluje kot zastopnik“ iz odstavka 51 priloge 4 k angleškemu zakonu o družbah iz leta 1985 z naslovom „Oblika

in vsebina računovodskih izkazov malih družb“ razlikuje od pojmov „naročnik“ in „zastopnik“ iz konkurenčnega prava Skupnosti.

84 Ugotoviti je treba, da se razmerje med tožečo stranko in njeno matično družbo ali njeno krovno matično družbo, razlikuje od tistega med naročnikom in zastopnikom v smislu konkurenčnega prava Skupnosti. V smislu tega prava namreč pojem zastopnika vključuje opravljanje gospodarske dejavnosti, pri tožeči stranki pa ne gre za tak primer. Zato sklicevanje tožeče stranke in Komisije na sodno prakso, ki se nanaša na odnose med naročnikom in njegovim zastopnikom ni upoštevno, ker gre v obravnavanem primeru za razmerje znotraj skupine.

85 Komisija je v izpodbijani odločbi tožečo stranko označila kot neposredno udeleženko. Iz točke 718 obrazložitve te odločbe je razvidno tudi, da je Komisija štela, da niso podani elementi, ki bi kazali na to, da je tožeča stranka v obdobju kršitve pri stikih protikonkurenčne narave delovala v imenu drugega podjetja.

86 Tako je iz te točke obrazložitve razvidno, da Komisija ni pravilno razlagala notranjih razmerij in delovanja v skupini Tomkins in da je torej za odgovornega za kršitev člena 81 ES štela pravni subjekt, ki ni opravljal gospodarske dejavnosti in ki zato ni bil samostojno vključen v kartel.

87 Zato je treba ugotoviti, da je Komisija glede obdobja med 20. januarjem 1989 in 29. oktobrom 1993 zmotno štela, da je tožeča stranka odgovorna za kršitve, ki so jih storili drugi subjekti v skupini Tomkins.

88 Tudi glede trditve Komisije, da je tožeča stranka prevzela odgovornost za kršitev pred 29. oktobrom 1993 iz naslova gospodarskega naslednika, zadošča napotitev na točke od 54 do 59 zgoraj.

89 Iz navedenega je razvidno, da je ta tožbeni razlog utemeljen.

Tretji in peti tožbeni razlog: nezadostna jasnost in napaka pri določitvi naslovnikov izpodbijane odločbe

Trditve strank

90 V okviru tretjega tožbenega razloga tožeča stranka očita Komisiji, da ni jasno določila naslovnikov izpodbijane odločbe.

91 V zvezi s tem tožeča stranka trdi, da Komisija s tem, da je hkrati obsodila družbo Tomkins in njo na plačilo celotne globe 5,25 milijona EUR, čeprav gre za ločena pravna subjekta, ki nista več del istega podjetja, ni jasno opredelila stopnje odgovornosti, ki jo je treba naložiti vsakemu od teh subjektov. Po mnenju tožeče stranke navedena pravna subjekta ne moreta biti oba odgovorna in obsojena na plačilo celotne globe 5,25 milijona EUR, ker bi v takem primeru Komisija „prejela dvojni dolgovani znesek“.

Komisija naj v izpodbijani odločbi ne bi jasno navedla subjekta, ki bi mu bilo treba naložiti odgovornost za kršitev.

92 Dalje, dejstvo, da je bila odgovornost za kršitev naložena tožeči stranki zato, ker je bila hčerinska družba družbe Tomkins, naj ne bi bilo skladno z analizo iz izpodbijane odločbe, po kateri naj bi bila družba Tomkins podjetje, ki bi mu bilo treba naložiti odgovornost za kršitev, saj je imelo v celotnem obdobju kršitve stoodstotni delež v kapitalu „podjetja Pegler“ in ga je torej obvladovalo. Poleg tega po mnenju tožeče stranke ni pravilno, da se ji naloži odgovornost za kršitev za obdobje, med katerim podjetje, v zvezi s katerim je bila ugotovljena kršitev (med 30. decembrom 1988 in 20. januarjem 1989), upravljala druga hčerinska družba ali med katerim je bila v skladu z angleškim pravom družb „speča družba“, ki ni imela ne osebja ne sredstev (med 20. januarjem 1989 in 29. oktobrom 1993).

93 V okviru petega tožbenega razloga tožeča stranka trdi, da je treba družbo Tomkins šteti za edino odgovorno za kršitev. Tožeča stranka se v podporo tej trditvi sklicuje na sodbi Splošnega sodišča z dne 17. decembra 1991 v zadevi Enichem Anic proti Komisiji (T-6/89, Recueil, str. II-1623) in z dne 28. februarja 2002 v zadevi Stora Kopparbergs Bergslags proti Komisiji (T-354/94, Recueil, str. II-843). Po njenem mnenju iz teh sodb izhaja, da je pravni subjekt, ki se ga šteje za odgovornega za kršitev, načeloma matična družba skupine. In sodne prakse naj bi prav tako izhajalo, da sme Komisija le v izjemnih okoliščinah naložiti odgovornost za kršitev zunaj zadevnega podjetja (zgoraj navedena sodba Enichem Anic proti Komisiji, točka 237).

94 Tožeča stranka navaja, da je bilo v obravnavanem primeru podjetje, ki je bilo udeleženo pri kršitvi, družba Tomkins. V obdobju kršitve naj bi bilo „podjetje Pegler“ v lasti različnih pravnih subjektov v okviru skupine Tomkins. Poudarja, da je družba Tomkins kot krovna matična družba določila, pod nadzorom katerega točno določenega pravnega subjekta bo podjetje v tem obdobju. Meni tudi, da jo je treba šteti za ločeno

podjetje, ki samostojno odgovarja za vsako kršitev pravil konkurence, šele od takrat, ko ni bilo več del skupine Tomkins, torej od takrat, ko se je kršitev končala.

95 Komisija predlaga, naj se tožbena razloga zavrneta.

Presoja Splošnega sodišča

96 Glede tožbenega razloga nejasnosti pri določitvi naslovnikov izpodbijane odločbe je treba ugotoviti, da so ti, med njimi tudi tožeča stranka, v členu 4 te odločbe jasno navedeni.

97 Prav tako je treba poudariti, da je Komisija v točki 682 obrazložitve izpodbijane odločbe tožečo stranko označila kot pravni subjekt, ki je bil neposredno udeležen pri kršitvi, in jo je zato štela za odgovorno za kršitev, medtem ko je družbo Tomkins štela za odgovorno za protipravno ravnanje tožeče stranke le v njenem svojstvu matične družbe (točka 683 obrazložitve izpodbijane odločbe).

98 Zato je treba tožbeni razlog domnevne nejasnosti pri določitvi naslovnikov izpodbijane odločbe zavrniti.

99 Prav tako glede tožbenega razloga pri določitvi naslovnikov izpodbijane odločbe ni mogoče sprejeti trditve tožeče stranke, da se je ne sme šteti za odgovorno za kršitev, saj ni več del skupine Tomkins, ali trditve, da je treba za odgovorno šteti le družbo Tomkins kot krovno matično družbo in upravljavca podjetja, ki je storilo kršitev.

100 Dejstvo, da je bilo „podjetje“, ki je opravljalo nezakonite dejavnosti, po koncu kršitve razdeljeno, tako da so se pravni subjekti, ki so ga sestavljali, ločili, ne vpliva na njihovo solidarno odgovornost v zvezi s storjeno kršitvijo.

101 V skladu z ustaljeno sodno prakso je mogoče solidarno odgovornost naložiti podjetjem, tudi če pravni subjekti, ki so sestavljali podjetje med kršitvijo, ne pripadajo več isti skupini (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 16. novembra 2000 v zadevi KNP BT proti Komisiji, C-248/98 P, Recueil, str. I-9641, točka 71).

102 Iz tega izhaja – v nasprotju s trditvijo tožeče stranke – da razdelitev pravnih subjektov Pegler in Tomkins, ki sta bila del podjetja, ki je storilo kršitev, ki je bila opravljena po koncu kršitve člena 81 ES, vendar pred sprejetjem izpodbijane odločbe, ne izključi odgovornosti tožeče stranke.

103 Poleg tega ima Komisija v skladu z ustaljeno sodno prakso možnost, da naloži odgovornost za protipravno ravnanje matični družbi, hčerinski družbi ali solidarno matični in hčerinski družbi (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 14. decembra 2006 v združenih zadevah Raiffeisen Zentralbank Österreich in drugi proti Komisiji, od

T-259/02 do T-264/02 in T-271/02, ZOdl., str. II-5169, točka 331 in navedena sodna praksa). Sicer je treba opozoriti, da tožeča stranka tej možnosti ne oporeka.

104 Torej tožeča stranka ne more trditi, sklicujoč se na zgoraj v točki 93 navedeno sodbo Stora Kopparbergs Bergslags proti Komisiji, da je družba Tomkins edina pravna oseba, ki jo je mogoče šteti za odgovorno za kršitev, ker je podjetje, ki je storilo kršitev, upravljala družba Tomkins.

105 Zato trditev, da je Komisija s tem, da je odgovornost za protipravno ravnanje iz izpodbijane odločbe naložila tožeči stranki, pri izvajanju diskrecijske pravice storila očitno napako pri presoji dejstev in prava, ker tožeča stranka ni bila več pravna oseba v okviru podjetja, odgovornega za kršitev, ni utemeljena.

106 Končno, v zvezi s trditvijo, da tožeča stranka in družba Tomkins ne bi smeli biti obe odgovorni za kršitev, ker bi sicer Komisija „prejela dvojni dolgovani znesek“, je treba pripomniti, da temelji na napačni razlagi pomena solidarne odgovornosti dveh podjetij, ki pomeni, da ko eno podjetje plača celotni znesek globe, obveznost plačila te globe za drugo podjetje preneha obstajati.

107 Iz navedenega izhaja, da je treba tretji in peti tožbeni razlog zavrniti kot neutemeljena.

Četrti tožbeni razlog: dejanske in potencialne kršitve načela enakega obravnavanja pri uporabi člena 23 Uredbe št. 1/2003, Smernic iz leta 1998 in Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 1996

Trditve strank

108 Tožeča stranka trdi, da pristop Komisije v izpodbijani odločbi, na podlagi katerega jo je ta obsodila solidarno z družbo Tomkins – čeprav sta bili ločeni podjetji – na globo, izračunano ob upoštevanju okoliščin, ki zadevajo le eno od njiju, namreč družbo Tomkins, tožečo stranko v primerjavi s skupino Tomkins postavlja v slabši položaj, kar je v nasprotju z načelom enakega obravnavanja.

109 Da bi dokazala kršitev enakega obravnavanja, ki je posledica pristopa Komisije, se tožeča stranka sklicuje na člen 23 Uredbe št. 1/2003, na Smernice iz leta 1998 – v zvezi z upoštevanjem trajanja kršitve, odvračalnim učinkom, obteževalnimi ali olajševalnimi okoliščinami – in končno, na Obvestilo o ugodni obravnavi iz leta 1996.

110 Tožeča stranka v zvezi s členom 23(2) Uredbe št. 1/2003 navaja, da ji je pristop Komisije, ki je njo in skupino Tomkins za namen izračuna zneska globe stalno obravnavala kot eno podjetje, čeprav ni bila več del te skupine, kljub dejstvu, da zgornja meja globe, ki bi lahko bila naložena njej in skupini Tomkins, ni pomenila „materialnega dejavnika“ pri določitvi zneska globe, naložene v obravnavanem primeru, povzročil „potencialno škodo“.

111 V zvezi s členom 23(3) Uredbe št. 1/2003 tožeča stranka opozarja, da se v skladu določbami tega člena pri določitvi zneska globe upošteva teža, pa tudi trajanje kršitve. Če je Komisija nameravala dokazati obstoj solidarne odgovornosti v zvezi s pravnimi subjekti, ki niso bili več del istega podjetja, bi morala ugotoviti razliko med začetno udeležbo družbe FHT pri kršitvi na eni strani in manj resno nadaljevanje te kršitve s strani tožeče stranke na drugi strani.

112 Tožeča stranka glede upoštevanja trajanja kršitve pri uporabi Smernic iz leta 1998 navaja, da bi bilo mogoče razumno trditi, da je bila gospodarski subjekt, ki lahko neodvisno opravlja dejavnost kot podjetje, samo za obdobje po 29. oktobru 1993. Vendar naj bi bila v tem obdobju še vedno pod dejanskim nadzorom in odločilnim vplivom družbe Tomkins, tako da bi bilo treba kršitev naložiti družbi Tomkins. Tožeča stranka opozarja, da je v sodni praksi in v praksi Komisije pri sprejemanju odločitev ustaljeno, da je treba ugotovitev Komisije omejiti na obdobje, za katero razpolaga z dokazi o kršitvi. Po mnenju tožeče stranke je iz tega razvidno, da kakršna koli „solidarna" odgovornost ne bi smela preseči obdobja približno sedmih let in pol med 29. oktobrom 1993 in 22. marcem 2001 in da ni opravičila za to, da je bila obsojena na isto globo solidarno z družbo Tomkins, medtem ko je bilo trajanje njune morebitne odgovornosti pri kršitvi „materialno drugačno".

113 Glede določitve zneska globe na dovolj odvračalni ravni tožeča stranka meni, da si je težko predstavljati primer, v katerem pristop Komisije ne bi kršil tega vidika iz Smernic iz leta 1998, saj bi to zahtevalo, da bi bili nekdanja hčerinska družba in nekdanja matična družba v „materialno identičnem" položaju. V obravnavanem primeru naj bi bilo povečanje globe zaradi odvračalnega namena izračunano na podlagi velikosti posameznega podjetja, namreč družbe Tomkins, in naj ne bi imelo nikakršne zveze z gospodarskim ali finančnim položajem tožeče stranke. Tožeča stranka v odgovor na trditve Komisije iz odgovora na tožbo odgovarja, da se točka 771 obrazložitve

izpodbijane odločbe nanaša le na velikost in moč družbe Tomkins, da nikakor ne upošteva njenega položaja in ne vsebuje nikakršne utemeljitve za povečanje zaradi odvračalnega namena glede na njen položaj nekdanje hčerinske družbe družbe Tomkins.

114 Tožeča stranka opozarja še na eno težavo, povezano s pristopom Komisije, namreč na to, da so obteževalne ali olajševalne okoliščine, ki jih treba upoštevati pri izračunu zneska globe, za dve neodvisni podjetji, kot sta Tomkins in ona, pogosto zelo različne. Po mnenju tožeče stranke se te okoliščine ne omejujejo na vprašanja, ki izvirajo iz kršitve, pač pa obsegajo tudi okoliščine, ki se sčasoma lahko spremenijo, in to tudi med obdobjem, po katerem ni bila več del skupine Tomkins, kot je sodelovanje s Komisijo pri preiskavi, konec kršitve ali različna dejanja, ki lahko povzročijo nastanek obteževalne okoliščine.

115 Po mnenju tožeče stranke dejansko obstajajo „morebitne razlike“ med obteževalnimi in olajševalnimi okoliščinami, ki jih je mogoče uporabiti za zadevne subjekte in ki naj jih Komisija ne bi upoštevala. V zvezi s tem se tožeča stranka v obravnavani zadevi – čeprav ta vidik pri znesku globe ni bil upoštevan kot „materialni faktor“ – sklicuje na točko 601 obrazložitve izpodbijane odločbe, v kateri je Komisija poudarila, da so glavni proizvajalci pribora (fitingov), med njimi tudi tožeča stranka, v celotnem obdobju kršitve stalno, neprekinjeno in bolj dejavno kot drugi udeleženci sodelovali pri dogovorih. Po mnenju tožeče stranke je bila zato, ker je bila v skladu z angleškim pravom družb v prvih letih kartela „speča družba“, njena vloga dejansko omejena na to, da je sledila danim ukazom. Druga „morebitna razlika“ naj bi izhajala iz dejstva, da je bila vsa finančna korist, ki naj bi izvirala iz kartela, v korist družbe Tomkins, in ne tožeče stranke, glede na to, kako je skupina Tomkins vodila stanje denarnih sredstev.

116 Končno, tožeča stranka v zvezi z Obvestilom o ugodni obravnavi iz leta 1996 navaja, da pristop Komisije vzbuja tudi hude „morebitne pomisleke“ glede tega obvestila, ki se nanaša bolj na položaj podjetij med preiskavo kot na položaj v času kršitve.

117 Komisija predlaga, naj se ta tožbeni razlog zavrne. V zvezi s tem opozarja, da tožeča stranka ni dokazala kršitve načela enakega obravnavanja niti pri uporabi člena 23 Uredbe št. 1/2003, niti pri uporabi Smernic iz leta 1998, niti pri uporabi Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 1996.

118 Komisija se zlasti v zvezi s sredstvom odvračanja sklicuje na točki 776 in 771 obrazložitve izpodbijane odločbe in zatrjuje, da je za izračun povečanja globe zaradi odvračalnega namena upoštevala dva dejavnika, namreč velikost skupine Tomkins ter pravno in gospodarsko znanje in infrastrukturo, ki velikim podjetjem omogoča, da lažje spoznajo, da njihovo ravnanje pomeni kršitev. Komisija poudarja, da je bil v primeru družbe Tomkins odločilni dejavnik za povečanje zaradi odvračalnega namena predvsem prvi dejavnik, zlasti promet družbe 4635 milijonov EUR. Nasprotno pa je uporabljeno povečanje zaradi odvračalnega namena v primeru tožeče stranke temeljilo na njenem pravnem in gospodarskem znanju in infrastrukturi, kar pomeni, da so bili v času kršitve upoštevani velikost, struktura, promet in organizacija skupine Tomkins. Izračunani multiplikator 1,25 naj bi bil enak tistemu, ki je bil uporabljen za matično družbo Tomkins, ker dejavnik, ki se nanaša na pravno in gospodarsko znanje in infrastrukturo, zadeva obdobje pred prodajo tožeče stranke drugi skupini.

Presoja Splošnega sodišča

119 Tožeča stranka v okviru tega tožbenega razloga graja pristop Komisije pri izračunu zneska globe v primeru, v katerem je bilo podjetje v času med prenehanjem kršitve in sprejetjem odločbe, s katero je bila naložena kazen, razdeljeno.

120 Prvič, v zvezi z 10-odstotno mejo v smislu člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 je treba ugotoviti, kakor priznava tudi tožeča stranka, da v obravnavanem primeru ni bila prekoračena. Zato je trditev tožeče stranke v zvezi s tem brezpredmetna. Kot dodatno pojasnilo je treba navesti, da bi imela tožeča stranka, če bi bila dosežena zgornja meja globe, ki ji jo je mogoče posamično naložiti, pravico do tega, da se uporabi zgornja meja (sodba Splošnega sodišča z dne 15. junija 2005 v združenih zadevah Tokai Carbon in drugi proti Komisiji, T-71/03, T-74/03, T-87/03 in T-91/03, neobjavljena v ZOdl., točka 390).

121 Drugič, glede trditve tožeče stranke, povezane z upoštevanjem trajanje kršitve pri izračunu zneska globe v okviru člena 23(3) Uredbe št. 1/2003 in Smernic iz leta 1998, je treba opozoriti, da tožeča stranka ni predstavila nobenega konkretnega argumenta, na podlagi katerega bi bilo mogoče ugotoviti kršitev načela enakega obravnavanja. Kar zadeva navedbe tožeče stranke, da kakršna koli „solidarna“ odgovornost ne bi smela preseči obdobja približno sedmih let in pol med 29. oktobrom 1993 in 22. marcem 2001 in da zato ni opravičila za to, da je bila obsojena na isto globo solidarno z družbo Tomkins, medtem ko je bilo trajanje njunega sodelovanja in torej njune morebitne odgovornosti pri kršitvi „materialno drugačno“, zadostuje napotiti na presojo prvega in drugega tožbenega razloga, v okviru katere je bilo ugotovljeno, da tožeče stranke ni mogoče šteti za odgovorno za kršitev v obdobju pred 29. oktobrom 1993.

122 Tretjič, glede drugih očitkov v zvezi s solidarno odgovornostjo tožeče stranke in družbe Tomkins – namreč očitkov, povezanih s presojo obteževalnih in olajševalnih okoliščin, in očitka, ki se nanaša na uporabo Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 1996, kadar matična in hčerinska družba nista več del istega podjetja v smislu člena 81 ES – je treba poudariti, da se v obravnavanem primeru porajajo povsem hipotetična vprašanja brez kakršnega koli pomena. Poleg tega tožeča stranka in družba Tomkins Komisiji nista predložili prošnje za uporabo Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 1996.

123 Končno, v zvezi s trditvijo tožeče stranke o določitvi zneska globe na dovolj odvračalni ravni je najprej treba spomniti, da Smernice iz leta 1998 določajo, da je treba poleg narave kršitve, njenega konkretnega vpliva na trg in geografskega obsega trga, upoštevati dejansko ekonomsko zmožnost kršiteljev, da drugim subjektom, zlasti potrošnikom, povzročijo precejšnjo škodo, in znesek globe določiti na ravni, ki zagotavlja njen zadostni odvračalni učinek (točka 1(A), četrti odstavek, Smernic iz leta 1998).

124 Upoštevati je mogoče tudi dejstvo, da imajo velika podjetja običajno pravno in gospodarsko znanje in infrastrukturo, ki jim omogoča, da lažje spoznajo, da njihovo ravnanje predstavlja kršitev, in se zavedajo posledic tega z vidika prava o konkurenci (točka 1(A), peti odstavek, Smernic iz leta 1998).

125 V okviru prvega dejavnika je treba ovrednotiti finančna sredstva podjetja na dan naložitve globe. V zvezi z drugim dejavnikom pa se mora promet, na podlagi katerega Komisija določi velikost zadevnih podjetij, nanašati na njihov položaj ob kršitvi (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 18. junija 2008 v zadevi Hoechst proti Komisiji, T-410/03, ZOdl., str. II-881, točki 379 in 382). Čeprav sta ta dejavnika tesno

povezana z velikostjo podjetja, pa gre za različna razloga za povečanje izhodiščnega zneska globe.

126 V obravnavanem primeru je treba poudariti, da je Komisija v točki 766 obrazložitve izpodbijane odločbe v uvodu omenila svojo pristojnost, da uporabi multiplikator za prilagoditev izhodiščnega zneska, da bi zagotovila zadosten odvračalni učinek (v smislu točke 1(A), četrti odstavek, Smernic iz leta 1998), in da upošteva dejstvo, da imajo velika podjetja običajno pravno in gospodarsko znanje in infrastrukturo, ki jim omogoča, da lažje spoznajo, da njihovo ravnanje pomeni kršitev (v smislu točke 1(A), peti odstavek, Smernic iz leta 1998). Komisija je navedla tudi, da je ta dejavnika skušala upoštevati.

127 Še podrobneje, v zvezi z gospodarskim subjektom Tomkins-Pegler je treba spomniti, da se je Komisija pri določitvi globe, ki jo je treba naložiti tožeči stranki – kot subjektu, ki je storil kršitev, in družbi Tomkins kot matični družbi, ki je odgovorna za kršitev, ki jo je storila njena hčerinska družba – oprla na tržni delež tožeče stranke, ker je bila njegova relativna velikost na trgu pribora (fitingov) ustrezno merilo za določitev izhodiščnega zneska za zadevna podjetja. Zato sta bili tožeča stranka in tako tudi njena matična družba uvrščeni v šesto kategorijo, za katero je bil določen izhodiščni znesek 2 milijona EUR. Komisija je nato zaradi odvračalnega učinka ta izhodiščni znesek za ta gospodarski subjekt povečala z uporabo multiplikatorja 1,25, ki je bil določen glede na promet družbe Tomkins.

128 Komisija je v dupliki pojasnila, da je za upravičenje povečanja izhodiščnega zneska za družbo Tomkins uporabila točko 1(A), četrti odstavek, Smernic iz leta 1998 in za tožečo stranko točko 1(A), peti odstavek, Smernic iz leta 1998.

129 Ni sporno, da sme Komisija med tema dejavnikoma izbrati tistega, ki ga oceni kot pomembnejšega za svojo presojo.

130 Prvič, treba je opozoriti, da je iz točke 771 obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da se je Komisija oprla le na promet družbe Tomkins v letu 2005, torej v letu pred sprejetjem izpodbijane odločbe, in da je ocenila, da ta promet upravičuje povečanje izhodiščnega zneska globe zaradi odvračalnega namena.

131 Prav tako je treba poudariti, da Komisija v izpodbijani odločbi ne navaja, da bi v zvezi s tožečo stranko uporabila merilo pravnega in gospodarskega znanja in infrastrukture, niti ne navaja velikosti zadevnega podjetja v času kršitve, torej merila, primernega za upravičenje povečanja na podlagi točke 1(A), peti odstavek, Smernic iz leta 1998. Poleg tega naj tega v obravnavanem primeru ne bi mogla storiti, ker se dejavniki iz točke 1(A), četrti odstavek, Smernic iz leta 1998 in iz točke 1(A), peti odstavek, Smernic iz leta 1998, ocenjujejo v dveh različnih trenutkih, namreč ob naložitvi globe in ob kršitvi.

132 Drugič, ločena uporaba teh dveh dejavnikov za družbi, ki sta del istega gospodarskega subjekta in od katerih je ena matična družba druge in se šteje za odgovorno za kršitev zgolj iz tega razloga, nikakor ni v skladu s pojmom podjetja v smislu člena 81 ES.

133 Komisija sme pri izračunu izhodiščnega zneska globe seveda upoštevati promet v letu pred sprejetjem odločbe, v kateri se ugotovi ta kršitev (z uporabo prvega merila), ali pa tistega v času kršitve (z uporabo drugega merila). Vendar se ne sme opreti na eno

merilo in ga uporabiti zgolj za enega od dveh subjektov, ki sta pred tem tvorila gospodarski subjekt, ki je storil kršitev. Če matična družba in njena hčerinska družba ob sprejetju odločbe, s katero jima je naložena globa za storjeno kršitev, ne tvorita več gospodarskega subjekta v smislu člena 81 ES, se Komisija ne sme opreti na promet nekdanje matične družbe v letu pred sprejetjem te odločbe, zato da bi določila dejavnik odvračanja, ki se uporabi za podjetji, ki sta v času dejanskega stanja tvorili eno podjetje, ki pa se je medtem razdelilo. Ta promet namreč ne odraža dejanske ekonomske zmožnosti tega podjetja, da drugim subjektom v času kršitve povzroči škodo.

134 Iz navedenega izhaja, da je ta tožbeni razlog utemeljen v delu, ki se nanaša na očitek o dejavniku odvračanja.

Šesti tožbeni razlog: napaka pri izračunu in kršitev načela enakega obravnavanja pri izračunu globe

Trditve strank

135 Tožeča stranka podredno navaja, prvič, da Komisija pri izračunu globe ni spoštovala načela enakega obravnavanja (samostojno ali solidarno z družbo Tomkins), in drugič, da je Komisija vsekakor storila napako pri izračunu zneska globe, ki je bila naložena tožeči stranki (samostojno ali solidarno z družbo Tomkins).

136 Tožeča stranka iz že predstavljenih razlogov meni, da je zanjo – obravnavano neodvisno – primeren izhodiščni znesek 1 milijon EUR, brez povečanja zaradi odvračalnega namena in s povečanjem za 70 % zaradi trajanja sodelovanja pri kršitvi, torej skupni znesek globe 1,7 milijona EUR.

137 Tožena stranka poleg tega zatrjuje, da izpodbijana odločba pomeni napako pri izračunu zneska globe. Meni, da je v skladu s točko 777 obrazložitve izpodbijane odločbe po uporabi povečanja zaradi odvračalnega namena in zaradi trajanja kršitve izračunani znesek globe 5,2 milijona EUR, naložena globa pa znaša 5,25 milijona EUR. Naveden ni bil noben razlog, ki bi upravičeval povečanje zneska globe za 50.000 EUR.

138 Komisija predlaga, naj se tožbeni razlog zavrne.

Presoja Splošnega sodišča

139 V zvezi z domnevno napako pri izračunu zneska globe je treba najprej ugotoviti, da je Komisija v točki 777 obrazložitve izpodbijane odločbe zaokrožila izhodiščni znesek globe. V točki 877 obrazložitve in v izreku te odločbe je jasno navedeno, da se znesek globe, naložene družbi Tomkins solidarno s tožečo stranko, poveča na 5,25 milijona EUR.

140 Poleg tega je Komisija v točki 765 obrazložitve izpodbijane odločbe jasno navedla izhodiščni znesek globe 2 milijona EUR in v točki 771 obrazložitve te odločbe jasno določila multiplikator 1,25 za dosego odvračalnega učinka, zaradi česar se je izhodiščni znesek povečal na 2,5 milijona EUR. Končno je Komisija v točki 775 obrazložitve

izpodbijane odločbe izrecno navedla zneske, ki se temu izhodiščnemu znesku dodajo zaradi upoštevanja trajanja sodelovanja tožeče stranke pri kršitvi, torej povečanje za 5 % izhodiščnega zneska za vsako od let 1989 in 1990 (125.000 EUR) in za 10 % za vsako od preostalih deset let do leta 2000 (250.000 EUR). Torej je lahko tožeča stranka brez dodatnega pojasnila in s preprostim izračunom popolnoma razumela razloge, ki so upravičevali določitev zneska globe, navedenega v točki 877 obrazložitve in v členu 2(h) izpodbijane odločbe.

141 Glede trditve, da bi znesek globe, ki ga je primerno naložiti tožeči stranki, moral znašati 1,7 milijona EUR, zadostuje opozoriti na naslednje točke. Poleg tega je treba poudariti, da ni nikakršnega razloga za zmanjšanje izhodiščnega zneska 2 milijona EUR. V zvezi s tem je treba spomniti, da je ta znesek določen glede na težo kršitve in da so precejšnje razlike med zadevnimi podjetji upravičevale različno obravnavanje pri določitvi izhodiščnega zneska glob.

Določitev končnega zneska globe

142 Kot je razvidno iz točk od 46 do 60, od 73 do 98 in od 123 do 134 zgoraj, je izpodbijano odločbo treba spremeniti v delu, v katerem je določeno povečanje globe z multiplikatorjem 1,25 zaradi odvračalnega učinka in povečanje za 110 % zaradi trajanja sodelovanja pri kršitvi.

143 V preostalem pa navedbe Komisije, predstavljene v izpodbijani odločbi, in način izračuna glob, ki je bil uporabljen v obravnavanem primeru, ne zahtevajo nadaljnje spremembe presoje Splošnega sodišča.

144 Končni znesek globe se torej izračuna tako: ker je kršitev tožeče stranke trajala sedem let in pet mesecev (namesto dvanajst let in dva meseca, kot je bilo določeno v izpodbijani odločbi), je treba izhodiščni znesek (2 milijona EUR) povečati za 70 % (namesto za 110 %), hkrati pa ne povečati globe zaradi odvračalnega učinka, kar znese 3,4 milijona EUR.

Stroški

145 V skladu s členom 87(3) Poslovnika lahko Splošno sodišče odloči, da se stroški delijo ali da vsaka stranka nosi svoje stroške, če vsaka stranka uspe samo deloma. V obravnavanem primeru je treba odločiti, da vsaka stranka nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (osmi senat)

razsodilo:

1. **Člen 1 Odločbe C(2006) 4180 Komisije z dne 20. septembra 2006 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva št. COMP/F-38.121 – Pribor (fitingi)) se razglasi za ničen v delu, v katerem je ugotovljeno, da je družba Pegler Ltd sodelovala pri kršitvi med 31. decembrom 1988 in 29. oktobrom 1993.**

2. Znesek globe, solidarno naložene družbi Pegler v členu 2(h) Odločbe C(2006) 4180, znaša 3,4 milijona EUR.

3. Tožba se v preostalem zavrne.

4. Vsaka stranka nosi svoje stroške.

Martins Ribeiro Wahl Dittrich

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 24. marca 2011.

Podpisi